

Asia: VN/27681/2025

Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain kehittämistarpeiden arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne arviomuistion luvusta 5 (Valvontalain 1 luku Yleiset säännökset)

Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan omavalvonta ja viranomaisvalvonta:

Mielestämme tulkinta on riittävä ja täsmennykselle ei ole tarvetta. Valvontaviranomaiselle tulevat asiavastaavatoimintaa koskevat epäkohtailmoituksista tulisi ohjata ensisijaisesti palvelunjärjestäjälle omavalvonnallisesti käsiteltäväksi.

Henkilöstöä vuokraavat yritykset:

Pidämme hyvänä, että asiakas- ja potilasturvallisuuden turvaamiseksi harkittaisiin, että lain 28 § ulotettaisiin myös henkilöstöä vuokraaviin yrityksiin. Muilta osin valvontalain sääntelyä ei kuitenkaan olisi tarkoituksenmukaista ulottaa mainittuihin yrityksiin.

Sosiaalihuollon tukipalvelujen rekisteröiminen:

Jos sosiaalihuollon tukipalvelujen rekisteröinnin sijaan ne siirrettäisiin valvontaviranomaisilta hyvinvointialueille mahdollisesti kevennettynä ilmoitusmenettelynä, olisi kyse paluusta jälleen vanhaan käytäntöön. Emme lähtökohtaisesti näe hyvänä hyvinvointialueiden omia erillisiä rekisterejä. Tukipalveluntuottajat, jotka tuottavat palveluja yli hyvinvointialuerajojen ovat näin ollen monissa eri rekistereissä. Keskitetty rekisteri on nähty hyväksi. Valviran toiseen ehdotukseen liittyen koko rekisteröinnin poistamisesta kokonaan alihankintaketjulta tulee lisäämään palveluntuottajan vastuuta valvonnan lisäämiseksi ja todennäköisesti vaatisi hv-alueella jälleen oman rekisterin ylläpidon ja resurssoinnin sen ylläpitoon.

Sosiaalihuollon palvelu-uudistus:

Pidämme hyvänä, että valvontalain asiakasturvallisuuden ja rekisteröintimenettelyn sujuvuuden näkökulmasta tarkoituksenmukaista soveltamista sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin arvioitaisiin lainsäädännön jatkovalmistelussa huomioiden sosiaalihuoltolain uudistuksessa sosiaalihuollon palvelurakenteeseen ja sääntelyyn ehdotettavat muutokset ja se, että rekisteröintivaatimuksia pyrittäisiin keventämään.

Omaishoito ja toimeksiantosopimussuhteinen perhehoito:

Pidämme hyvänä, että jatkossa arvioitaisiin toimeksiantosuhteisen perhehoidon valvonnan ja valvontakeinojen riittävyttä. Olemme kuitenkin kokeneet sääntelyn olevan riittävän selkeää siltä osin, että valvontalakia voi soveltaa soveltamisalan rajoituksesta huolimatta palvelunjärjestäjän osalta omaishoidon ja perhehoidon järjestämiseen ja sen valvontaan.

Suhde muuhun lainsäädäntöön:

Omaishoito kansainvälisten toimijoiden osalta tarvitsee vielä tarkennusta vastuunjaon näkökulmasta.

Kommenttini arviomuistion luvusta 6 (Valvontalain 2 luku Palveluntuottajaa ja toimintaa koskevat edellytykset)

Valvontalain väliaikainen muutos:

Näemme, että valvontalain väliaikaista muutos olisi edelleen jatkettavissa yksinyrittäjien osalta nykyisillä ehdoilla ja käytännössä yksinyrittäjien osalta valvottavissa hyvinvointialueella.

Henkilöstö:

Tunnistamme muistiossa esitetyt näkemykset alihankinnan ja vuokratyön tulkinvaraisuudesta, ja näkisimme hyvänä, mikäli valvontalain 9 §:n sanamuotoja ja alihankintana tai vuokratyövoimana hankitun henkilöstön sekä palveluntuottajan edellytyksiä selkiytetään.

Kommenttini arviomuistion luvusta 7 (Valvontalain 3 luku Palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröinti)

Julkinen tietopalvelu:

Tunnistamme hyötyjä siinä, että rekisteröinti tapahtuisi yhdessä paikassa ja sieltä käsin tieto olisi käytettävissä palvelunjärjestäjille. Tällöin myös palveluntuottaja ilmoittaisi muutokset yhteen rekisteriin. Tieto olisi luotettavampaa ja paikkansa pitävämpää näin sen sijaan, että se vanhenee useissa eri rekistereissä moninaisen päivittämistyön haasteiden takia. Hyvinvointialueiden järjestäjänä voisi olla hyvä saada julkisesta tietopalvelusta laajemmat tiedot palveluntuottajista nähtäville kuin esim. yksityishenkilöllä olisi oikeus sujuvoittaa samalla palvelunjärjestäjien riittävää

pääsyä palveluntuottajien rekisteröintiä koskeviin tietoihin. Hyvinvointialueen näkökulmasta tärkeää olisi mm. saada haettua tietoa eri rajauksilla tai hakuehdoilla, esim. niistä palveluntuottajista, joilla on ko alueella lupa tuottaa palveluja.

Kommenttinne arviomuiston luvusta 8 (Valvontalain 4 luku Omavalvonta)

Omavalvonnan organisointi ja toimivaltuudet:

Näemme hyvänä, että jatkossa tiedonsaantioikeudesta tulisi säätää selkeästi myös valvontalaissa osana omavalvonnan vastuutehtäviä.

Palveluntuottajan omavalvonta:

Pidämme hyvänä asiana, että rekisteröinnin perusteena käytettävän käsitteistön kuten palveluyksikön tarkoituksenmukaisuutta ja mahdollisia muutostarpeita tarkastellaan Lupa- ja valvontavirastossa ja samalla arvioidaan mahdollisesti muuta valvontalain sääntelyä, joka on yhteydessä palveluyksikön käsitteeseen. Tälle hetkellä osalla kansallisesti toimivilla yksityisillä palveluntuottajilla voi olla vain yksi palveluyksikkö rekisteröityneenä ja käytännössä eivät pysty täyttämään mm. vastuuhenkilön nykyisiä vaatimuksia. Julkisten (hv-alueiden) osalta näemme tärkeäksi yhtenäisen ohjeistuksen palveluyksikkömääritelmään ja rekisteröinnin tekniseen toteutukseen sekä riittävästi aikaa tehdä muutokset hallitusti esimerkiksi, niin että julkisten palvelujen rekisteröintiä 1.1.2028 pidennettäisiin vielä kahdella vuodella viitaten hyvinvointialueiden haastaviin rahoitustilanteisiin ja tästä johtuviin edelleen laajalti käynnissä oleviin organisaatiomuutoksiin. Myös tulkinta palveluyksiköstä on edelleen jossain määrin epäselvä ja se pitäisi kirkastaa ennen rekisteröintivelvoitetta.

Ilmoitusvelvollisuus:

Tällä hetkellä eri hyvinvointialueilla sekä myös yksittäisen hyvinvointialueen sisällä eri palveluissa ilmoitetaan epäkohdista valvontaviranomaisella hyvin eri lähtökohdista ja eri tavalla tulkiten ylipäätään ilmoituksen tarpeellisuutta. Pidämme tärkeänä, että lupa- ja valvontavirasto antaa kaikille yhtenäistä viranomaisohjausta asiaan jatkossa.

Kommenttinne arviomuiston luvusta 9 (Valvontalain 5 luku Viranomaisvalvonta)

Ei kommentoitavaa

Kommenttinne arviomuiston luvusta 10 (Valvontalain 7 luku Erinäiset säännökset)

Ei kommentoitavaa

Kommenttinne arviomuiston luvusta 11 (Valvontalain 8 luku Voimaantulo)

Ei kommentoitavaa

Kommenttinne arviomuiston luvusta 12 (Erinäiset kysymykset)

Ei kommentoitavaa

Muut kommentit arviomuistiosta

Ei kommentoitavaa

Mälkiä Pia

Etelä-Karjalan hyvinvointialue - Strategia ja päätöksenteko